N°. 2226. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 22 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Augustus.

Wanneer wij met eenige aandacht den strijd nagaan, die ook dezer dagen ten onzent in het Hervormd Kerkgenootschap gevoerd wordt, dan staan wij verbaasd over de onverholelde miskenning in dien strijd en de algeheele verzaking van het protestantsch beginsel. Zoo er iets in de wording van het protestantismus blijkbaar is, dan is het dit beginsel: dat de *bijbel* alleen regel is van geloof, en dat geen menschelijk gezag kan en mag treden tusschen den bijbel en den geloovige die hem leest.

Het beginsel werd, wel is waar, onmiddellijk verzaakt in de praktijk. Want met dat beginsel had men niet slechts geene predikanten noodig, maar moest zelfs elk leeraar geweerd worden. Intusschen, de natuur der dingen sprak sterker dan het dwaas beginsel. Had men al den bijbel geworpen onder het volk, als een wetboek, dat ieder lezer zelf had te verklaren, men voegde daaraan zeer spoedig het korrektief toe, dat men aan het volk in de predikanten bijbelverklaarders gaf; en zoodra was niet gebleken, dat ook zulks ongenoegzaam was, en zulks geschiedde al aanstonds, of men gaf ook aan de predikanten eene bijbelverklaring, die zij gehouden waren aan te nemen. De predikanten werden gedwongen eene geloofsbelijdenis te onderschrijven, gelijk dit in de Katholieke Kerk plaats heeft, met dit onderscheid nogtans, dat de geloofsbelijdenis in de Katholieke Kerk de vrucht is der 18 eeuwen, die zij beleeft, dagteekent van de eerste tijden der Kerk, en de goedkeuring draagt der veelvuldige algemeene Kerkvergaderingen; terwijl de Hervormde belijdenis het werk is van vijf Dordtsche predikanten, die, onder de bescherming van prins Maurits en zijn zwaard, hunne opiniën bij plakkaat der Edelmogenden als Staats- en Kerkwet aan de twistende Protestanten hebben weten op te dringen.

Is er iets menschelijker dan de wording en het gezag aan de Dordtsche formulieren toegekend? Welk gezag hebben de vijf predikanten te Dordt in koncilie vergaderd? Hadden zij eenig gezag, wij vragen niet goddelijk, maar zelfs eenig menschelijk gezag, om ten aanzien van den bijbel een interpretatie te leveren, die de Hervormden, hoe dan ook verpligt zouden zijn aan te nemen?

Welk gezag had daartoe prins Maurits buiten het wigt van zijn zwaard? Welk gezag bezaten de Edelmogende Staten om eene geloofsbelijdenis voor te schrijven?

Was alles, wat én de vijf predikanten én prins Maurits én de Staten voorschreven in zake des geloofs, als dusdanig niet radikaal nul en van geener waarde? En toch is het geëerbiedigd als ware daaraan goddelijk gezag verbonden, omdat het beginsel der vrijheid van alle gezag en het beginsel dat de bijbel alleen regel des geloofs is, tot allerlei afdwalingen leidde.

Wat toen plaats had zien wij thans op nieuw onder onze oogen gebeuren.

Nog geldt het beginsel: geen menschelijk gezag in zake des geloofs. De bijbel alleen is regel des geloofs. Hoog wordt dat geroemd tegenover de Katholieken. Maar wat is er van de praktijk? Bij velen is het slechts een holle klank. Men ondervindt dat men met het beginsel verzeilt op de klip van het ongeloof. En men werpt het beginsel op den achtergrond en treedt vooruit met het gezag der formulieren, die, zoo als wij boven zagen, geen ander gezag hebben, dan een menschelijk.

De bijbel zelf is geworden een twistappel. Alleen de Statenbijbel is de echte bron van de H. Wetenschap. En wee over hem, die er eene hand aan slaat, om eene nieuwe vertaling te leveren. De Staten-bijbel moge hier en daar gebrekkig zijn, elders het moge op menige plaats onthouden wat de oorspronkelijke tekst geeft; eene nieuwe vertaling is niet te gedoogen; want zij mogt uitvallen in een niet orthodoxen zin.

Maar wat is dan orthodox? Wie zal uitmaken wat al of niet waarheid is? Dit is de taak der formulieren van eenigheid, dat is van het menschelijk gezag der Dordtsche vaderen, bijgestaan door het zwaard van Maurits en de plakkaten der Edelmogenden.

En zoo zien wij dan de orthodoxen, die de groote waarheden van het Christendom tegen het ongeloof verdedigen, die de H. Drievuldigheid, de godheid en de menschwording van Christus tegen het ongeloof trachten te handhaven, tusschen hunne beginselen en de waarheden, die zij gelukkig nog behouden hebben verward, hun protestantsche beginselen verzaken, om een ander in de plaats te nemen, dat helaas! niet katholiek is, maar naar het katholiek beginsel heenwijst.

Zij zoeken naar een gezag, gelijk de Katholieken dat één bezitten, om den Statenbijbeltekst te behouden, als den echten. Zij zouden wel eene nieuwe vertaling gedoogen, als zij slechts het vertrouwen konden hebben, dat de nieuwe vertaling hun geven zou wat de Staten-bijbel inhoudt. Maar dewijl zij niemand hebben, die daarover met gezag zal beslissen, daarom geene nieuwe vertaling, daarom moet de Statentekst behouden blijven. Hij heeft toch het gezag van een langdurig gebruik, door den geschiedenis en overlevering genaamd. Arme geschiedenis en arme overlevering! Zoo vreesachtig is de Katholieke Kerk niet. Zij gedoogt nieuwe vertalingen en keurt haar goed en verspreidt ze onder 't volk.

Dan, niet slechts loopt er verdeeldheid over den bijbel. Nu gelijk vroeger worden er bijbelverklaarders noodig geacht voor het volk, die optreden onder de benaming van predikanten. En daarmeê niet te vrede, wil men dat die predikanten gebonden zijn aan de leer der Hervormde Kerk, zoo als die door de geschiedenis en de overlevering dier Hervormde Kerk in hare belijdenisschriften is bewaard. Eene lange phrase waarmede men de *vrijheid*, in zake des geloofs en het beginsel, dat *de bijbel alleen regel* is, achter de bank schuift.

Hebben dan de geschiedenis en de overlevering van de Hervormde Kerk een goddelijken oorsprong en een goddelijk gezag?

Neen, oorsprong en gezag beiden zijn menschelijk in den volsten zin van het woord? Hoe kunnen zij dan verpligten in zake des geloofs? En met welk regt vordert men dat zij geëerbiedigd worden?

Men heeft ten tijde der reformatie, de katholieke traditie met hare geloofsbelijdenis verworpen, het autoriteits-beginsel verguisd en het demokratismus in de Kerk ten troon geheven; en nu zou men eene andere traditie, die zonder waarde en zonder beteekenis is, een andere autoriteit, die in de lucht hangt en allen grond mist, eene nieuwe aristokratie van leeken, die zich in de Hervormde Kerk geldend weten te maken, kunnen en mogen opdringen? Dat is eene ongerijmdheid.

Het doet ons leed om de waarheden, waarvoor thans onder de hervomden gestreden wordt, maar het is onmogelijk, dat men op twee tegenstrijdige beginselen kan blijven hinken. Of de orthodoxen zullen moeten medegaan met den stroom, die door het vrijheidsbeginsel leidt tot ongeloof, of zoo zij daartegen op willen varen, zullen zij moeten opklimmen tot de Katholieke Kerk, om er een steunpunt te vinden voor het gezag, dat zij behoeven, om niet de eeuwige waarheden van het Christendom te zien verloren gaan.

De Zeer Eerw. pater M. van Beek, van de orde der Xaverianen, vroeger-direkteur van het Instituut voor doofstommen te St. Michiels Gestel, schrijft ons het volgende:

»Ik acht het van mijnen pligt aangaande de uitvoering van mijn Amerikaansch plan verslag te geven.

»Voor ongeveer twee jaren nam ik het besluit van, in persoon, door medewerking der Broeders Xaverianen te Brugge, aanvankelijk in de dringende behoeften aan instituten voor katholieke doofstommen en andere scholen in Noord-Amerika te voorzien, en daartoe de volstrekt noodzakelijke hulp en steun bij eenige edeldenkende Nederlanders in te roepen. Reeds voor dat mijne Collekte nog de noodig geoordeelde hoogte bereikt had, stuitte mijn voorgenomen vertrek op eenen hinderpaal even *onvoorzien* als *onopruimbaar*. Eenigen tijd daardoor als in een labirint heen en weer geslingerd, beschouwde ik ten laatste, in de wijzigingen welke mijn plan moest ondergaan, de werking der Voorzienigheid, en genoot den onbeschrijfelijken troost, van de ontginning der bedoelde scholen niet in gevaar gebragt, maar grootelijks verbeterd en volkomen verzekerd te zien. De Eerw. Overste der Broeders Xaverianen belastte zich met de uitvoering van het plan, mits hem tijd gegeven wierde tot de noodige voorbereiding en de volkomene bekwaamheid der Broeders. Dat gewenschte tijdstip is thans vervuld.

»Den 15 Julij ll. is de Eerw. stichter en overste T. J. Rijcken met zes Broeders van Haver per stoomschip naar Louisville in N.-Amerika vertrekken, om aldaar, onder den Bisschop Spalding, eene afdeeling zijner Congregatie te vestigen voor onderwijs aan Doofstommen en aan andere kinderen, in de Engelsche, Duitsche en Fransche talen, welke scholen in deze maand geopend worden.

»Dank aan u, menschlievende nederlander, die door uwe bijdragen eene stichting hebt tot stand helpen brengen, welke tot in de verste eeuwen onberekenbare vruchten zal dragen!

»Deze belangrijke onderneming is nu in het minste niet meer van mijn' persoon afhankelijk; maar in handen van eene gevestigde orde, van eene broedergemeente, welke zich op het onderwijs der Jeugd in vreemde landen en hoofdzakelijk in Amerika toelegt.

»De gemelde stichter en overste dezer gemeente, welke, ofschoon nog in hare jeugd, een belangwekkend aanzien verkregen heeft, had reeds te voren een groot gedeelte van Amerika doorreisd, om zich van de groote behoefte aan onderwijs in die onmeetbare landstreken te overtuigen en met eenige Bisschoppen aldaar wegens de beste wijze, waarop de Broeders in dien grooten wijngaard zouden kunnen arbeiden, in overleg te treden. Hij begon zijne Congregatie in 1839 te Brugge, met twee jongelingen, en wel zonder eenige andere middelen, dan de bisschoppelijke goedkeuring van Monseigneur Bousen en eenige Bisschoppen in Amerika.

»Van toen af was hij bedacht onder zijne Broeders zoo mogelijk de beste leermethode in te voeren, en bezocht de Duitsche en Engelsche scholen, ten einde hare leerwijze grondig te onderzoeken, met de onze te vergelijken, het beste te behouden en in praktijk te stellen, zoodat nu de Broeders, van de bewaarschool af tot de hoogste klassen, zoowel voor taal als godsdienstig onderwijs, eene eigene methode volgen, welke voor de opvoeding van verstand en hart der kinderen spoedig en grondig de schoonste resultaten oplevert.

»Thans telt zijne gemeente 42 leden uit Nederlanders, Belgen, Duitschers Engelschen, enz. zamengesteld. In Brugge hebben zij een bewaarschool van bijna 200 kinderen, eene burgerschool van 60 en eene van 285 voor de Vlaamsche, Fransche en Engelsche talen, teekenen, enz., enz., een beginnend pensionnat van 9 kweekelingen en des Zondags worden er in twee congregatiën omtrent 500 jongelingen, tot den ouderdom van 25 jaren, door de Broeders onderwezen.

»Hunne afdeeling te Manchester in Engeland bestuurt eene school van 225 kinderen, welk getal dagelijks vermeerdert. Na den schooltijd geven de Broeders godsdienstig onderwijs in de kerk, hetwelk door eene menigte volwassenen, die hunne pligten vergeten zijn, of nog tot de afgedwaalden behooren, wordt bijgewoond. Hunne zondagschool telt 350 jongelingen, waaronder vele Protestanten, die zich tot de bekeering voorbereiden. Elken zaturdag en Zondag geven zij des avonds onderwijs uitsluitend aan Protestanten, die wenschen leden van onze Kerk te worden.

»Onder de menigvuldige aanvragen uit verschillende en afgelegene landstreken, om met behulp der Broeders scholen te stichten, zijn er reeds drie voor onderwijs aan doofstommen, als eene uit Duitschland waarvoor zich reeds eene kommissie gevormd heeft en voor de aanvankelijk noodige geldmiddelen inschrijving gedaan is. Dit ontwerp, door de tijdsomstandigheden niet verhinderd wordende, zal waarschijnlijk nog in dit jaar zijne uitvoering erlangen. Eene gelijke aanvraag is gedaan door den Bisschop te Londen en eene derde door den Aartsbisschop van Dublin in Ierland; ook aan deze is men voornemens gevolg te geven, zoohaast het getal Broeders toereikend zal wezen.

»De zes Broeders-missionarissen, die de zending der Xaverianen naar Amerika geopend hebben zijn:

»Antonius Melis uit Gemert; Franciscus Xaverius Donsdorff uit Aken; Laurentius Terhoeven uit Rotterdam; Martinus van Gerwen uit Gemert; Adrianus [illegible] Waalwijk; Johannes [illegible]

van kostbaarheden, geschikt en bestemd om hunne kapel in Amerika rijkelijk te stofferen, werden uit verschillende steden van België toegezonden.

»Bij het vertrek der Broeders zag men het vuur eens godsdienstigen ijvers op aller aangezigten gloeijen. Geen traan van droefheid maar de innigste vreugde kenschetste dezen voor hen zoo belangrijken dag. Een koor van 120 kinderstemmen, uit de verschillende klassen gekozen, en door keurig muzijk begeleid, bragten uit dankbaarheid aan de Broeders, voor het in- en uitwendig versierde gebouw, in de zoetste harmonie, zijne afscheidsgroet, en zigtbaar geroerd door eene korte doch zinrijke toespraak van den Eerw. Overste, verzochten de kinderen de broeders een souvenir aan te nemen, drukten hun de hand en troffen ons allen met een laatste gezang, een laatste *vaarwel!*

»Ik acht mij gelukkig, edele medewerkers, te kunnen verklaren, dat uw menschlievend doel tot dus verre bereikt is. Ik heb u de Broeders Xaverianen eenigermate doen kennen, en stel mij vast voor, van de uitkomst hunner pogingen in Amerika te eeniger tijd naauwkeurig verslag te geven.

»Ik zal niet ophouden, voor u den Hemel om zegen te bidden en met de meeste hoogachting te zijn

»Uw Dw. Dienaar,
»M. van Beek."

»PS. Gisteren hebben wij de tijding ontvangen, dat de Broeders den 2 dezer behouden te New-York zijn aangekomen."

In het *Journal des Débats* vinden wij den volgenden brief, behelzende merkwaardige bijzonderheden omtrent den dood van den Koning van Saksen, en welke brief door een ooggetuige geschreven is:

»Imst (Tyrol), den 13 Augustus.

»De tentoonstelling te Munchen en het toeval hebben mij, zoo goed als ooggetuige doen zijn van een ongeluk, dat tot de geschiedenis behoort, en omtrent welk ik heb vermeend dat het u aangenaam zou zijn eenige bijzonderheden te vernemen, ik bedoel den dood van den Koning van Saksen. Den Vorst had op het einde van Julij Dresden verlaten om de zoo rijke en schoone tentoonstelling der Duitsche nijverheid en schoone kunsten te bezigtigen. Na twee dagen te hebben doorgebragt om ze met den goeden smaak en de bekwaamheid te bezigtigen, welke hem karakteriseerden, begaf Z. M. zich naar Possenhofen, om er zijne doorluchtige familie te bezoeken en daar werd tot een togt in het Tyrolsche gebergte besloten, waarvan Frederik-August de pittoreske schoonheden beminde en welke hij bereids tienmaal te voet en in rijtuig had doorkruist. 't Was alzoo dat men hem, naauwelijks een paar dagen geleden, bezig zag met het schetsen van den Martijnswand, een reusachtige zijwand van Solstein, die van den eenen afgrond tot den anderen in de diepte nederdaalt tot in de Inn; afgronden vermaard door het avontuur van Keizer Maximiliaan, die, op de jagt een gems vervolgende, op den rand van een dier afgronden viel en op wonderdadige wijze gered werd door een voortvlugtigen misdadiger, die er zich een schuilplaats had gezocht. Van daar begaf Z. M. zich naar Sellram, beklom met het vuur eens jongelings de op elkander gestapelde rotsblokken, bereikte een kaasmakerij, bragt den nacht er in door, at de soep der Alpen terwijl hij met den herder praatte, die hem gemeenzaam onderhield en hem vroeg of er te Dresden ook koeherders waren en er Alpen bestonden; want voor dien herder had een koningrijk zonder koeherders en bergen niet de minste bekoorlijkheid.

»Regen en koude verrasten den reiziger in die arme hut, uit wier venster hij slechts het omliggend landschap kon schetsen, terwijl het hem leed deed den *Femer kopel* steeds omsluijerd te zien, het met eeuwig ijs bedekt gevaarte dat 10000 voet zich verheffende de trotsche bergpieken beheerscht. Tegen negen ure besloot hij terug te keeren, en plukte op zijnen weg zeldzame planten welke, zeide hij, voor de geliefde kinderen zijns broeders bestemd waren als eene gedachtenis aan dien togt.

»Het was gedurende een dier eenvoudige aan afwisseling rijke togten, dat de koning van Saksen den 9e dezer maand, vergezeld van zijn adjudant den heer von Zezschwitz en van zijnen kamerdienaar Kleeberg, zich naar het dorp begaf, waaruit ik u deze regels schrijf. Hij was voornemens tot aan Meran te gaan, werwaarts hij zijne ekwipaadjes had gezonden, en had te Imst een klein rijtuig genomen, om tot aan den pas van het gebergte te rijden, dat hij te voet wilde beklimmen. De postillon en de kamerdienaar zaten voor op het rijtuig en de prins met zijn adjudant er achter in.

»Bij eene kromming op eden smallen weg aan den oever der Inn, valt het rijtuig om, de adjudant springt er uit, de kamerdienaar valt onder een paard en de rampzalige vorst onder de beenen van het andere, dat, spartelende hem met een zijner hoeven de hersenpan verbrijzelt. De ongekwetste postillon wendt pogingen aan om de reizigers op de been te helpen. Men draagt Frederik-August op een aardhoogte, waar hij met stervenden mond slechts deze woorden tot zijne als vernietigden dienaar kan zeggen: »Help mij, ik zal u helpen" zonder verder eenig bewijs van bewustheid meer te geven. De postillon ijlde naar Brennbuth, een naburig dorp, om hulp te zoeken; de heer Zerschwitz van zijnen kant zocht een geneesheer.

»De heer Nayer, herbergier te Brennbuhl, bragt vergezeld van zijne lieden een draagbaar; men legde op de draagbaar het uit het rijtuig gevallen kussen, men leende een laken in een nabijzijnde hut en 't was derwijze, dat de rampzalige vorst naar de herbergier van Brennbuhl werd vervoerd. De heer Zezschwitz had den geneesheer niet thuis gevonden, dien hij te Wentz gezocht had; het was *de* chirurgijn van den plaats, die, den mouw van den koning opensneed en Z. M. aan den arm eene aderlating deed. Met moeite kwam het bloed te voorschijn, doch zoodra het verscheen begon de doodstrijd en de doorluchtige gekwetste was overgegeven aan de bewegingen en stuiptrekkingen van den laatsten oogenblik. Ik behoef u de ontsteltenis en de algemeene deelneming niet te schetsen. Een oude bij den herbergier wonende priester, die in zijne jeugd een dier Tijrolerkompagnien had gekommandeerd, welke tegen ons voor de onafhankelijkheid van hun land streden, diende hem het H. Oliesel toe.

»De telegraaf bragt van Insprück naar Weenen, en van Weenen naar Dresden de treurige tijding over. Al de overheden van het gewest en der provincie kwamen, ter bevestiging der bijzonderheden van het overlijden. De heer professor Dontschen, van Insprück, kwam om het lijk te balzemen; maar wijl de heer von Zezschwitz het niet op zich wilde nemen, het verlof daartoe te geven, moest men alvorens zich tot Dresden wenden en die bewerking vond geen plaats dan bij de komst van den opperstalmeester, generaal Engel, die gezonden was om bij de overbrenging der stoffelijke overblijfselen van den vorst waakzaam te zijn.

»De ingewanden werden in een blikken kist gelegd, het hart in een hartvormige koperen doos, en alles vervolgens in een van nootenboomen- en ebbenhout met zwart fluweel gevoerde kist gesloten.

»Heden ochtend heeft een bekleede lijkwagen, waarboven een kruis en een kroon prijkten, de overblijfselen van Frederik-August naar het graf zijner vaderen vervoerd. Al de geestelijken van den omtrek, al de militaire autoriteiten, zoowel van Insprück-zelve als van dit baljuwschap, de Tyroler jagers en hunne verschillende muziekkorpsen, de goede loyale bevolkingen in hare zoo verscheidene en pittoreske kleederdragt, omringden en begeleidden de lijkkar, die naar den spoorweg te Kempten den koninklijken gast voerde, dien men beminde, en die door zijnen dood zoowel als door zijn leven de trouwe en toegewijde dienaren der monarchie verheerlijkt had.

»Wat mij betreft, die in groote overijling en op het oogenblik van op reis te gaan, deze bijzonderheden heb vernomen van getuigen, welke bij het ongeluk tegenwoordig waren, ik ben nog diep ontroerd bij de overweging dat deze Vorst, verre boven zijn rang verheven door zijne kundigheden, talenten, eenvoud, zijn neiging voor natuur en kunst, gisteren het leven verloor, om zoo te spreken, onder mijne oogen; dat hij, die als een reisgezel aan onze vermaken deel nam en acht dagen geleden in den schouwburg te Munchen aan onze zijde zat, nu koud en verminkt zijne reis in eene doodkist voortzet.

»Ontvang, enz. Coulmann."

Naar wij vernemen, moet er door het ministerie van oorlog bepaald zijn, dat er, in den loop der volgende maand, over het wapen der koninklijke maréchaussée eene algemeene inspektie zal gehouden worden, door den luitenant-generaal Jhr. Storm de Grave, nu kortelings met het algemeen toezigt over dat wapen gechargeerd.

De *Groninger Courant* meldt dd. 18 dezer, dat daar weder een vaartuig met houwitzers en granaten, bestemd voor de vesting Naarden, geladen werd. Dit schip heeft vooraf eene aanzienlijke hoeveelheid handgranaten te Delfzijl ingenomen, om, gecombineerd met zijne lading, van Groningen naar eerstgenoemde plaats te stevenen. Hoewel nu de groote verzendingen van het meest zware geschut en daarbij behoorend materieel uit deze provincie (die aan het korps artilleristen aldaar, ieder in zijne betrekking, veel werk heeft veroorzaakt) is afgeloopen, is er echter nog eene aanzienlijke hoeveelheid materieel van elders te wachten, eer beide vestingen op hare uitrustingen zullen zijn gebragt, welke afzendingen vermoedelijk niet eerder dan in het aanstaande voorjaar zullen plaats hebben.

De kommissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer heeft bekend gemaakt, dat zij in de maand September eerstkomende, te Lisse, zal overgaan tot de VIIe verkooping van eene partij van ongeveer 1435 bunders van den Haarlemmermeerpolder. Bij de nadere aankondiging van den dag der verkooping, het uur en de plaats, zullen de staten der te veilen perceelen met de voorwaarden en kaarten, te bekomen zijn bij den heer de Brink, boekdrukker te Leijden.

Het bestuur der afdeeling Dordrecht en omstreken van de Hollandsche maatschappij van landbouw herinnert de belanghebbenden, dat de aangiften voor de algemeene tentoonstelling, door de maatschappij van 2 tot en met 24 September 1854 binnen Dordrecht te houden, door de inzenders, die binnen den kring der afdeeling wonen of daartoe behooren, moeten geschieden bij den sekretaris der afdeeling vóór den 1 September. Het bestuur wenscht, dat de gemeenten binnen den kring en in den omtrek dier afdeeling ruimschoots tot den luister dier tentoonstelling zullen bijdragen.

Uit Zwolle schrijft men, dat de Zwolsche stoomboot maatschappij zich op nieuw tot het depart. van binnenlandsche zaken heeft gewend, tot het verkrijgen van koncessie voor een stoombootsdienst tusschen Zwolle op Zwartsluis, Meppel en Assen en omgekeerd, in verband met de dienst dier maatschappij tusschen Amsterdam en Zwolle. De maatschappij wenscht voor deze bedoelde kanaalvaart te bezigen eene schroefstoomboot, lang 20 el en breed 3 el 70 duim, die, voorzien van eene machine van 15 paardenkracht en van de noodige steenkolen voor de reis, doch overigens ledig zijnde, slechts 90 duim diepgang zoude hebben. Na daarstelling van een kanaal tusschen Assen en Groningen zou de dienst kunnen worden verlengd naar de laatstgenoemde stad. *(Z.Ct.)*

Men leest in de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode:*

»Wij meenen te kunnen verzekeren, dat van de aftreding van 's konings commissaris in Noord-Brabant den heer Borret, geen sprake is, dus ook niet van diens vervanging door Z. Exc. den heer Mutsaers, minister voor de R. K. eeredienst, en veel minder nog van de benoeming van Jhr. van Nispen van Sevenaer in de plaats van genoemden minister."

Men schrijft ons uit Eindhoven, dd. 19 Augustus:

»Met genoegen kan ik u melden, dat in de kiezersvergadering op den 18 dezer te Helmond gehouden, de kandidatuur tot lid der 2e Kamer van den aanbevelenswaardigen Mr. A. A. J. Meylink nagenoeg met algemeene stemmen is geproclameerd geworden.

Nu Helmond zich zoo waardiglijk aansluit aan de meeste weldenkende kiezers der stad Eindhoven, die zoo gaarne door de keuze van den heer Mr. A. A. J. Meylink de goede zaak wenschen te bevorderen, twijfelt men niet meer aan een' gunstigen uitslag.

Eenige kiezers van Eindhoven.

Men verneemt van goeder hand, dat de direetie der Ned. Rijn Spoorweg-maatschappij heeft overgenomen het feestgebouw voor het laatst gehouden muziekfeest te Rotterdam, om te bezigen als provisioneel of hulp-stationsgebouw voor die stad. Hetzelve zal met eenige wijzigingen en bijtimmeringen gesteld worden op het tijdelijke stationsplein, dat zal worden aangelegd tusschen het Boerengat en de Plantagie, ten noorden van de Maaslaan, en waarvan de aanbesteding op 31 Augustus e. k. is bepaald. Men twijfelt niet of dit gebouw zal ruimschoots voldoen aan al de behoeften van een tijdelijk stationsgebouw, en merkt daarbij op, dat daardoor eene overdekte binnenruimte wordt verkregen, die ongetwijfeld den reizigers veel zal gerieven.

Men ziet hieruit, dat de direetie onvermoeid bezig is om den zijtak naar Rotterdam te doen voltooijen, en dat er alle hoop bestaat, dat die tak in het volgende voorjaar zal kunnen gebruikt worden. *(Utr. C.)*

Men schrijft ons uit Gemert, dd. 18 Augustus:

Heden had alhier in het huis der Zusters de prijsuitdeeling plaats. De Eerwaarde heer pastoor en kappellaans, de burgemeester en wethouders en een aanzienlijk gedeelte der ingezetenen uit alle standen, benevens eenigen uit naburige gemeenten, waren des namiddags ten twee ure, in het versierde schoolvertrek tegenwoordig.

De feestelijkheid werd met zang door de meisjes der scholen geopend. Zij gaven beurtelings door Fransche en Hollandsche zamenspraken bewijzen van hunnen voortgang, waarbij vooral uitmuntte het viertal arme meisjes.

De aanwezigen gaven hunne [illegible] te kennen, zoo over de vorderingen der leerlingen, als over de inrigting der scholen.

Na den afloop der prijsuitdeeling door den Eerw. heer pastoor werd door Zijn Eerw. den leerlingen dank gezegd voor hunnen ijver, en hen aangespoord om de lessen, welke hun onvermoeid door de meesteressen worden gegeven, ten nutte te maken, ten einde eenmaal als brave Christenen en nuttige leden in de maatschappij te kunnen optreden.

Z. M. heeft 1°. benoemd: tot ridder der orde van den Ned. Leeuw, Jhr. N. A. Holmberg de Beckfelt, luit.-ter-zee 2e kl., lid van de dir. der weduwen- en weezenkas voor de offic. landm. W. Craaij, belast met de dienst in de [illegible]; 2°. D. K. H. van der Hurk, 2e luit. van het kol. werfdepot, als zoodanig overgeplaatst bij de inf. in O.-Indie; 3°. goedgek. de benoeming van H. W. Metman, burgem. van Sandelingen-Ambacht, tot sekr. dier gemeente.

's GRAVENHAGE, 20 Aug. Z. M. is heden in den vroegen morgen uit deze rezidentie naar het Loo vertrokken.

— In de rezidentie zijn aangekomen, Z. Exc. de graaf Aug. van Liederkerke Beaufort, kamerheer van Z. M., buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij den Kerkelijken Staat, als ook bij het hof van Sardinie, vergezeld door zijne familie en een talrijk gevolg; Martin van Buren, voormalig prezident der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, met familie en gevolg; mevrouw baronnes douarière Stratenus geb. Oldenbarneveld, genaamd de Witte Tullingh; mevrouw Boom geb. Delden en familie, komende van Keulen; E. Malherbe, van Luik; H. Steinfen, en familie, van Antwerpen; James Grannell Esq., van Edinburg; Edward Benbow, Esq., van Schotland, en Marcy Wigram, met familie, van Londen.

— In den nacht van 15 op 16 Aug. jl. zijn binnen de gemeente Sliedrecht, ten huize van den horologiemaker W. Goedings, door middel van buitenbraak en inklimming ontvreemd: 12 a 14 stuks oude zilveren horologiën, waarvan één zeer dik met een slinger, een dito zonder werk, een dito, waaruit een stukje uit de porseleinen plaat is gebroken.

Volgens nadere opgave van den eigenaar zijn de kenteekenen van deze horologiën als volgt: 1°. een klein van stuk, met eene geringe beschadiging aan de opwindings-opening, met een koperen kast en stalen ketting; 2°. een Fransch horologie met een naam op het werk in de plaat, zijnde Bourquin en Zoon, waaraan een bruin bandje en eenige sleuteltjes; 3°. een Engelsch dito met dubbele kloof, met den datum, op de plaatzijde een vierkant gaatje, met dubbelen kast, dito ketting met dito sleutels; 4°. een tweekastig horologie met een Fransch werk, dat op de plaat opgewonden wordt; 5°. een dik horologie met een cijferplaat, met datum, vierkant gaatje, het werk met een slinger; 6°. idem zonder werk, maar nog voorzien van de plaat; 7°. een zwaar horologie met enkele kloof en een stukje uit de plaat; 8°. een dito uit Geneve met dubbele kloof; 9°. een dito dito met enkele kloof, waarvan de buitenkast met tin gesoldeerd is; 10°. een Fransch horologie, waarvan de opwindingsopening in de porseleinen plaat wijd en rond is; 11°. een idem, waarvan de kast bijzonder dun is; 12°. een Engelsch dito, waarvan de beugel gebroken is, de buitenkast heeft een scheurtje aan den rand, met enkele kloof; 13°. een dito, op het werk geteekend Samson.

De officier van Justitie te Gorinchem verzoekt de opsporing, aanhouding en berigt.

— De eerste kommissaris van politie te Arnhem verzoekt, in het belang der justitie, de ambtenaren van justitie en politie, om te willen opsporen muntbiljetten, groot f 10, waarop aan de keerzijde geschreven staat: *Clear Severington*, verzoekende bij ontdekking daarvan terstond berigt.

UTRECHT, 19 Aug. De tentoonstelling van vee, uitgeschreven door het genootschap voor landbouw en kruidkunde alhier, wordt door geen schoon weder begunstigd. In het geheel zijn ingezonden 215 voorwerpen, als: 80 paarden, 83 stuks rundvee, 73 stuks schapen, rammen, lammeren en geiten, 21 nommers pluimgedierte en konijnen.

VLISSINGEN, 17 Aug. Gisteren arriveerde alhier onverwachts de minister van Oorlog. Z. Exc. heeft onder het geleide van den majoor der genie, van Kerkwijk, alle gebouwen en werken dezer vesting in oogenschouw genomen, en vertrekt morgen of naar Breskens of naar Neuzen. (*H.*)

ENSCHEDE, 18 Aug. Even als in andere streken van Overijssel is de oogst hier volkomen naar wensch uitgevallen, en als een blijk daarvan mag men aanvoeren dat de rogge en aardappelen welke vóór den oogst kostten f 11,40 en f 4, na den oogst zijn verkocht voor f 6 en f 2 per mud. Het is zeker dat de prijs der aardappelen nog zal verminderen. — De rogge heeft ten minste 1/3 stroo meer opgebragt dan in 1853, en 1 1/2 a 2 maal zooveel zaad van goede kwaliteit. — De haver en gerst geven eenen goeden en de aardappelen eenen ruimen oogst, hoewel de ziekte de late aardappelen aantast. (*N. R. C.*)

NIJVERDAL, 15 Aug. De hier aanwezige koninklijke stoomweef-fabrijk van de heeren G. en H. Salomonson, die reeds [illegible] verscheiden bewonderaars, zoo van hier als elders, tot zich lokte, door derzelver bekenden smaakvollen aanleg, schoone machines, ijzeren weefgetouwen, door stoom gedreven, als anderzins, verschafte gisteren avond aan de bewoners dezer streek, een tot hiertoe ongezien, heerlijk schouwspel. — Voor slechts weinige weken, begon men, bij genoemde fabrijk, een gebouw daar te stellen tot het stoken van gaz, ten einde, gedurende de winteravonden, de geheele fabrijk, bestaande uit onderscheidene werkplaatsen, door dit genoemde kunstlicht, te verlichten. — Thans is dit werk reeds voltooid en de eerste proef op gisteren genomen, waarbij de stoomweef-machine in volle werking was, mogt met regt de goedkeuring der heeren Salomonson en de bewondering der aanschouwers wegdragen. — Het is waarlijk een grootsch gezigt, 200 gaspijpjes in de ruime weefzaal te zien ophangen, welke, als even zoo vele vuurtongen, hunne verlichting, als het ware, door de fabrijk rondblazen. Ook de toegangen tot de fabrijk zijn van gazlantaarns voorzien, welke door een helder licht het gansche gebouw aan alle zijden verlichten. Eere zij den vervaardiger, de heer Eindhoven te 's Gravenhage toegebragt; niet alleen wegens de nette, maar ook spoedige uitvoering van het werk, hetwelk in waarheid een meesterstuk mag genoemd worden. (*IJsselbode.*)

HOORN, 17 Aug. De hoogste prijs der kleine kaas was heden ter markt f 24 per 50 kilo's, de prijs der kommissie kaas f 23.50 per 50 kilo's. Aangevoerd 407 stapels, wegende nagenoeg 110.000 Ned. ℔.

HELMOND, 18 Augustus 1854. In eene alhier gehoudene Vergadering van Kiezers is de heer A. A. J. Meylink, advokaat te 's Hage met 44 van de 58 uitgebragte stemmen tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Aug. Van Gouvernementswege is aan de beurs de volgende depêche aangeplakt:

Dantzig, 19 Augustus.

De konsul van Frankrijk aan den minister van Buitenlandsche Zaken.

Het keizerlijk jagt *Koningin Hortense* is aangekomen. Bomarsund heeft zich op genade overgegeven. 2000 krijgsgevangenen en 100 stukken kanon zijn in handen der geallieerde legers.

Het verlies op de vloot en onder de troepen is van weinig beteekenis.

geteekend Bruart.

Ten gevolge dezer tijding zijn de kanonnen gelost.

Door een depêche van den admiraal Napier aan het Engelsche gouvernement en ook aan Frankrijk medegedeeld, wordt bovengemelde tijding volkomen bevestigd.

Wat de expeditie in de Krim betreft, men wil dat zij wegens de drukkende hitte, tot de andere maand is uitgesteld. De toebereidselen worden echter op zeer uitgebreide schaal voortgezet.

— De vervolgingen tegen de Grieksche zeeroovers worden met kracht voortgezet. Het Fransche oorlogschip *Chaptal* heeft nog weinige dagen geleden, eene zeer bloedige ontmoeting met hen gehad. Het schip ontmoette in den Archipel onderscheidene rooversvaartuigen; het maakte er jagt op en dwong de roovers ten slotte om hunne vaartuigen te verlaten en aan wal eene wijkplaats te zoeken. Onmiddelijk zond de kapitein van de *Chaptal* een aantal manschappen aan den wal om de roovers te vervolgen, doch deze hadden zich in eene schuur opgesloten, van waar zij een moorddadig vuur openden en onderscheidene soldaten doodden. De kapitein daarop zijn geduld verliezende en de schuur niet door het geschut te bereiken zijnde, wierp hij zijne geheele bemanning aan den wal en bestormde de schuur, wier deuren onder de bijlslagen bezweken. Er ontstond toen eene vreeselijke worsteling, waarbij men zich van weerszijden slechts van het blank geweer kon bedienen. Alle de roovers vonden in dit gevecht den dood met uitzondering van vijf, die aan boord van de *Chaptal* gebragt en aldaar opgehangen werden.

— De berigten uit Spanje verspreiden over het algemeen weinig licht over den toestand des lands. Zoo veel kan men echter ontwaren, dat de toekomst er alles behalve gunstig uitziet. Zoo behelst het dagblad *la Europa* een zeer oproerig artikel naar aanleiding van het besluit tot bijeenroeping der Cortes, waarin onder anderen gezegd wordt, dat het gouvernement, in plaats van het door het volk geopende spoor te bewandelen, den weg inslaat die tot zijn eigen verderf voert. Voorts wordt in de hevigste bewoordingen niet alleen het decreet der Koningin, maar ook de ministerieele voordragt aangevallen en beweert dat men reeds nu inbreuk maakt, op de geheiligde regten der vrije diskussie, en dat het heiligdom is bezoedeld.

— De clubs hebben eene deputatie afgevaardigd tot Espartero, om hem haar verlangen kenbaar te maken, dat de in het dekreet tot bijeenroeping der cortes opgenomen bepaling, »dat het vraagstuk, betreffende de dynastie, niet door de vergadering zal worden behandeld," worde ingetrokken. De deputatie heeft van den minister-prezident een afwijzend antwoord bekomen.

De junta's van Malaga en Lerida weigeren de nieuwe regering te erkennen, en dringen nadrukkelijk op het behoud harer voorregten aan.

— Volgens de *la Presse* zal Maria Christina in een klooster gebragt worden, om er te verblijven tot dat de Cortes over haar lot beslist hebbe. Intusschen wordt het personeel der hofhouding van Koningin Isabella grootendeels veranderd, ten einde de Souvereine niet langer onder den invloed der Koningin-moeder en harer handlangers zou staan.

— Naar luid van een telegrafisch berigt heeft de minister van finantien Collado zijn betrekking nedergelegd. Zulks strekt niet om een gunstig denkbeeld in te boezemen van den finantielen toestand van Spanje, wijl de heer Collado zeer gezien was, naar men wil, bij de leden van het kabinet. Men spreekt van oneenigheden die er gerezen zouden zijn tusschen Espartero en O'Donnel.

— De *Constitutionnel* deelt een brief mede uit Madrid, waarin verslag wordt gegeven van een maaltijd in een der schouwburgzalen door de redakteurs van *El Clamor publico*, *Espagna* enz. enz. gehouden om de triomf der Constitutioneelen te vieren. Espartero figureerde als prezident, O'Donnel en eenige andere generaals waren mede tegenwoordig. Espartero heeft bij die gelegenheid een toast ingesteld op de vrijheid, zonder eenige melding te maken van de monarchie. O'Donnel heeft die fout trachten te herstellen door de vergadering te laten drinken op de gezondheid der konstitutioneele koningin.

— Men verzekert vrij stellig dat Engeland reeds voor lang Spanje gewaarborgd heeft ten aanzien der bedoelingen die door het gouvernement der Vereenigde Staten gekoesterd werden tegen Cuba.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 19 Aug. Men heeft het ons zeer euvel geduid, dat wij in een onzer jongste artikelen gemeend hebben te moeten ontkennen, dat voor Pruissen uit de onderteekening der Weener protokollen eene verbindende verpligting ten aanzien der door de Westersche mogendheden geformuleerde voorwaarden ontspruit, terwijl in hetzelfde artikel toegegeven wordt, dat die voorwaarden in het algemeen voordeelig zijn voor de belangen van Pruissen en Duitschland, en dat het zeer wenschelijk schijnt dat men zich daaromtrent zal kunnen verstaan. Onzes erachtens kan de vraag, welke verpligtingen Pruissen door zijne deelneming aan de Weener conferentien op zich genomen heeft, alleen door den tekst der protokollen beslist worden. Uit onze erkentenis, dat iets voordeelig en wenschelijk is, zal niemand bij een bezadigd oordeel willen afleiden dat wij verpligt zouden zijn *alle* middelen te werk te stellen om onder alle omstandigheden het als voordeelig en wenschelijk erkende af te dwingen; want in de onderlinge betrekkingen der Staten, even als in die der personen, zijn een aantal dingen die zeer voordeelig en zeer wenschelijk mogen wezen, maar van wier bezit wij toch moeten afzien, zoo wij niet eene algemeene verwarring willen doen ontstaan. Ook op de onderlinge betrekkingen der Staten is niet zelden de stelregel van toepassing, dat het betere de vijand van het goede is.

— De geestelijken van het dekenaat Mulheim hebben zich bij een adres tot Z. Em. den Kardinaal en Aartsbisschop van Keulen gewend, betreffende de veel besproken ministerieele cirkulaire.

KEULEN, 18 Aug. Een gisteren namiddag tegen 6 uur op de alhier aankomende stoomboot van het *Köln.-Düsseldorfer-Gesellschaft* plaats gehad hebbende gevangenneming heeft veel opzien gebaard; namelijk, een konducteur in dienst van de Nederlandsche stoomboot-maatschappij werd naar de gevangenis gevoerd, beschuldigd van sedert geruimen tijd, als niet geadmitteerd en alzoo als geheim agent van een Rotterdamsch huis bedrijvig te zijn geweest, om jongelieden voort te helpen, welke zich door middel der landverhuizing aan den militairen dienst trachten te onttrekken.

— Uit Baden schrijft het *D. Volksbl.* De kerkelijke quæstie schijnt een gunstiger keer genomen te hebben. In eene ministerieele zitting, gehouden kort na de terugkomst van den Prins-regent, moet het zeer levendig zijn toegegaan. Men diskuteerde de vraag of de door den heer graaf v. Leinigen overgebragte voorstellen tot voorloopige onderhandelingen al dan niet aanneembaar waren. De minister Wechmar, zegt men, heeft zich bepaald voor de aanneming geuit, en zou gedreigd hebben zijn portefeuille te zullen nederleggen, dat dan ook in het publiek tot het gerucht aanleiding gaf, dat Böhme Wechmar als minister zou vervangen.

De uitslag der zitting was ondertusschen niet het door de bureaukratie uitgebazuinde ontslag van Weichmar, maar eenvoudig een brief tot den heer Aartsbisschop van Freiburg gerigt, waarbij ZHw. in betamelijk beleefde woorden wordt te kennen gegeven, dat Z. K. H. de prins regent genoegen neemt in de voorgestelde voorloopige onderhandelingen; zoodat Z. Em. de Aartsbisschop mitsdien, tot aan de aankomst der officieele mededeelingen uit Rome, zich kan gerust stellen, dat van wege het ministerie aan de respektieve geregtshoven bevel is gezonden, alle verdere vervolgingen te staken. Wijl steeds in Baden te dezer zake geene vrijheid van pers bestaat en de officieele *Karlsruher Zeit.* volhardend zwijgt, zoo zijn wij niet in staat te bevestigen, dat het door ons medegedeelde volkomen juist zij, maar wij hebben reden om van de waarheid onzer berigten te overtuigd te zijn, aangezien den ijver, waarmede het *Frankf. Journal* en andere organen van de Badensche Bureaukratie, het gerucht van de ministerieele verandering verspreid hebben.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 Augustus. De alhier plaats gehad hebbende in hechtenisnemingen der heeren Victor Considérant, van der Elst, Argentier enz. alsmede de gelijktijdig te Luik volbragte gevangenneming van den wapenfabriekant Sanders en des professors Fourdrin, hebben op het spoor geleid van een wijdvertakt volkomen gevormd komplot, welks ontdekking even vóór het uitbreken er van gedaan werd en alzoo groote rampen belet heeft. De zamenzweerders zijn meestal Fransche uitgewekenen, die de gastvrijheid, welke Belgie hen schonk, schandelijk misbruikt hebben, en eenige bekende Belgische demokraten, gelijk zulks uit de gevangennemingen schijnt te blijken. De gevonden korrespondentien moeten vele lieden, uithoofde hunner overdrevene denkwijze, verdacht maken, schoon zij ook aan het komplot geen deel mogten hebben. Al de gevangenen behooren tot de rooden. Het schijnt dat Parijs het doel en het feest van den 15 Augustus de bepaalde dag was, waarop de zamenzweering moest uitbreken. Willen sommige dagbladen het komplot als eene uitvinding der policie doen voorkomen, dan moeten zij ten aanzien van zulke onbetwistbare feiten voorwaar andere belangen daarbij in 't oog hebben, dan zij voorgeven. Maar oordeel zelf: Uit Luik zijn hier ter stede eenige aanwijzingen ontvangen welke tot de ontdekking geleid hebben. In het bureau van een der hoofdbeambten van het noorder-station alhier, de heer van der Elst, werd een kist in beslag genomen, dien hij voorgaf een werktuig om zeep te snijden te bevatten, en van een fransch uitgewekene ontvangen te hebben. Maar in de plaats daarvan bevatte ze eenige *helsche machines* van verschillenden vorm en een pistool met 12 loopen. Tezelver tijd werd bij Victor Considérant een hoop wapens gevonden, als dolken enz., welke zouden zijn gekocht om ze naar Texas te zenden. Die helsche machines zijn, naar men zegt, te Luik in de fabriek van Sanders vervaardigd, en vond men eene mislukte er onder. Een er van heeft den vorm van een zeer groote peer, onder aan van zwaar ijzer, ongeladen 2 kilo wegende en voorzien van talrijke pistons, zoodat in de lucht geworpen en neervallende, noodwendig een der pistons de ontploffing moet veroorzaken. Inwendig was het vuurwapen met buskruid en kogels gevuld en moest een uitwerking als die van een kartetskogel of granaat hebben. Een andere soort van helsche machine, heeft naar gezegd wordt, eene hoogte van 8 tot 10 centimeters, en schijnt bestemd te zijn, om in een hoed vervoerd te kunnen worden. Het moet een uurwerk in zich bevatten waarnaar de uitbarsting geregeld kan worden. Ook die machine bevat een aantal kogels. Men oordeele over de uitwerking dier machines, wanneer ze in een talrijk gezelschap, op een bal of in een rijtuig geworpen worden. Men verwacht, in zoo verre men het gebeurde kan beoordeelen, een merkwaardig krimineel proces.

— Men verneemt dat de heer Victor Considérant, beschuldigd van deel aan een komplot te hebben, op vrije voeten is gesteld.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Augustus.

OVERLEDEN (5 Aug.): J. Overmars, geb. Luijken, 61 j. — (16 Aug.): C. C. Hageman, geb. Reychel, 53 j. — (18 Aug.): J. Weijerman, 4 m.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 19 Aug. Fransche 3 pc. 73.40; 4½ pc. 99.75; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. —; Met. 5 pc 83; Rom. Leening 83¾.

LONDEN, 19 Aug. Consols 94⅝; 3 pc. Spanje buitenl. 38¼; 1 pc. dito 18⅜; Comité-Bewijzen 4¾; Passive 3¾; 5 pc. Rusl. 99½; 4½ pc. dito 86; 4 pc. Holl. 93½; 2½ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië 86½; Brazilië 100; 4½ pc. Peru 70; Gren. uitg. 6⅛; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko 24½; 4 pc. Portugal —; Ecuador —; Wissel op Amst —.—; Parijs —.—; Petersb. —; Grieken (blaauw) —; Turkije 4⅜ pr.

WEENEN, 19 Aug. Met. 5 pc. 86⅞; id. 4½ pc. 76¼; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 11.41; Amst. —; Parijs 141; Goud 24½; Zilver 20½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 19 Aug. 3½ pc. Pruissische Staatschuld 84½; 4½ pc. Rusland 82; 5 pc. 96½; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 16⅝; Parijs 78 5/8; Amst. 140⅞; Ween. 83¼; Petersburg 101⅝.

HAMBURG, 19 Aug. Spanje 3 pc. 31; id 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. 92; 3 pc. Mexikanen 16⅞; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

[illegible]ORT, 19 Aug. Met. 5 pc. 72; 3 pc. Spanje binnenl. [illegible] id. 1 pc. 18 5/16; Wissel op Londen 3/m. 117⅝; Amst[illegible] Weenen 99⅝.

Parijs	2/m.	[illegible]	[illegible]		
»	zigt	56¼	Napels		
Bordeaux	2/m.	55¼	Petersburg		
»	½/m.	55⅝	Weenen		
Madrid	3/m.	240	Augsburg		
Cadix	»	240	Frankfort		99⅞
Seville	»	237	Hamburg	2/m.	35⅛
Bilbao	»	238	»	zigt	35 5/16
Lissabon	»	40¾	Londen	2/m.	11,65
Porto	»	40¾	»	zigt	11,75
Genua	2/m.	45¾	Rotterdam	»	⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			18 AUG. 4½ u. gebl.	19 AUG. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	60 15/16	61	à	61 5/16	61
Dito Dito	3	〃	72⅞	72¾	〃		
Dito Dito	4	〃	90½	90 1/16	〃	90½	90⅛
O. I. Leening 1844	4	〃			〃		
Amortis. Syndik.	3½	〃			〃		
Handel-Maatschappij	4½	〃	123½	123¾	〃		
Haarlemmermeer	5	〃			〃		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	〃			〃		
〃 Holl. Spoorw.-M.		〃			〃		
Obligatiën	4½	〃	100		〃		
Maatschappij van Weld.	4	〃	76¾		〃		
Aand. Ned. Bank		〃			〃		
België	2½	〃			〃		
Dito bij *Rothschild*	2½	〃	49	49	〃		
Frankrijk, Obligatiën	3	〃			〃		
Spanje, Onbep. Stukken	1	〃	18¼	18⅝	〃	18 9/16	18⅝
Dito	3	〃	37⅞		〃		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	〃	33⅛	33 5/16	〃	33 9/16	33 5/16
Coupon-Bewijzen			4 15/16	5	〃		
Amortisable Schuld			3⅞		〃		
Portugal, te Londen	3	〃	37 1/16	37⅛	〃	37⅜	37⅜
Dito Uitgestelde				14⅞	〃		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	〃	102	102¼	〃		
Dito Dito 1828 en 1829	5	〃	101⅛	101¼	〃		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	〃	85½	85⅝	〃		
Dito	4½	〃	87	87¼	〃		
Dito bij *Hope*	4	〃	79½		〃		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	〃	78⅝	78 7/16	〃		
Dito bij id. 5de Serie	6	〃			〃		
Certifikaten te Hamburg	5	〃			〃		
Inschrijving in Assignat.	6	〃			〃		
Certifikaten van dito	6	〃	60½	60½	〃	60⅝	
Engelsche Russen					〃		
Polen, Certifikaten	4	〃	70		〃		
Dito Aand. met Lot. fl. 500					〃		
Oostenrijk, Metalliek	5	〃	68 11/16	68⅝	〃	68 15/16	
Dito Nieuwe 1847	2½	〃	34⅞	35	〃	35 1/16	
Dito 1851 en 1852	2½	〃	34⅞	34 15/16	〃	35 1/16	
Dito Nieuwe	5	〃	78⅜	78⅜	〃	78⅝	
Dito 1854	5	〃	78 1/16	78¼	〃	78½	78¼
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	〃			〃		
Dito	4	〃			〃		
Aand. met Loting fl. 500		〃			〃		
Nieuwe dito fl. 250		〃			〃		
Pruissen	4½	〃	94½		〃		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			3¼		〃		
Dito Orig.					〃		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	〃			〃		
Denemarken, Leen. te Lond.	5	〃			〃		
Louisiana bij *Hope*	5	〃	99¾		〃		
Braziliën	5	〃	97¼		〃		
Dito 1843	5	〃	96¾		〃		
Mexiko	3	〃	23⅝	23¾	〃		
Dito Onbepaalde			23⅝	23¾	〃		
Peru	4½	〃	69	69⅜	〃	69½	
Grenada, a £ 100	2¼	〃			〃		
Dito Uitgestelde			6 7/16		〃		
Ecuador a £ 100			3 1/16		〃		
Venezuela, a £ 100	3¾	〃			〃		
Dito Uitgestelde	1¼	〃	10⅝		〃		
Weener Aandeelen 1854			*f* 218		〃		

Bij tragen handel was de markt algemeen beter gestemd zonder dat handel en variatie van meldenswaardigen aard waren, uitgezonderd in Spaansche fondsen, welke ⅝ pCt. hooger sluiten met veel kooplust.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 18 Aug. Rogge. De vraag naar puike soorten nog eenigzints vermeerderd zijnde, zoo kon men moeijelijk tot vorige prijzen koopen; voor enkele partijen is dan ook eenige verhooging toegestaan, successivelijk werd genoteerd: 145/2 ℔ Liban *f* 290 6 w., 291 3/m.; 151/2 ℔ dito *f* 305, 308 6/w., *f* 310 3/m.; 143/2 ℔ dito *f* 278, 280 6/w.; 147/2 ℔ dito *f* 297 3/m.; 144/2 ℔ Reval *f* 300 6/w.; 145/2, 146/2 ℔ Arensburg. *f* 303, 304; 144/2 ℔ Reval *f* 301 6/w.; 145/2 ℔ Libau *f* 291 6/w.; 151/2 ℔ dito *f* 313 3/m.; de aangevoerde N. Archangel is lager afgegeven als op 141/2 ℔ a *f* 242 1/m. en 144/2 ℔ dito *f* 243 6/w., terwijl voor zeilende dito hooger besteed wordt, te weten op 143/2 ℔ *f* 235 6/w. in Entrepot.

Gerst. Ook dit artikel ondervond meer vraag, zoodat daarvan vele partijtjes tot vorige prijzen verkocht zijn, als: 130/2 ℔ Koersche *f* 255 6/w.; 129/2 ℔ dito *f* 250, *f* 252 6/w.; 132/2 ℔ fijne Deensche *f* 200, 202 6/w.; 130/2 ℔ Libau *f* 260 3/m.; 130/2 ℔ Koersche *f* 256 3/m.; 133/2 ℔ fijne Deensche *f* 256 3/m.

Moutwijn is Zaturdag op *f* 20 verhoogd, en bleef alzoo tot gisteren met goede vraag, heden was tot dien prijs niet [illegible] te koopen, en werden eenige posten a *f* 20½ gekocht.

Jenever *f* 25.—. Amst. Proef *f* 26.25.

ANTWERPEN, 19 Aug. *Koffij.* De vraag heeft zich iets meer verlevendigd. — Voor Java zijn iets stijvere prijzen betaald, ook waren de omzettingen in Domingo [illegible] gedurende de afgeloopen week vrij aangebrend.

Ruwe Suiker. Gedurende deze week hebben er belangrijke omzettingen plaats gehad, tot *f* [illegible] a *f* [illegible] hoogere prijzen. — Ook in *Geraffineerd* was de vraag vrij levendig tot iets hoogere prijzen. — *Rijst* bleef vrij kalm, in alle soorten.

Granen. Tarwe en Rogge met eenige omzet tot *f* 4 verhooging. Garst vast.

LONDEN, 19 Aug. *Ruwe Suiker.* Niettegenstaande de vraag voor vreemde soorten vrij levendig was, hebben de prijzen zich niet mogen staande gehouden, zelfs heeft men bij enkele partijen 6 d. lager kunnen koopen.

Koffij. Native Ceylon met meer omzet tot 44 s. 6 d. a 45 s. voor goed tot fijn ordinair. Plantagie soorten vast met eenige vraag.

Thee flaauw met verkoopers met 10½ d. voor ordinaire Congo. — Van de in deze week geveilde 22000 kisten zijn slechts 9500 kisten verkocht.

Rijst meer gevraagd en iets hooger betaald. — Voor eenige ladingen zeilende Aracan heeft men 9 s. 9 d. a 10 s. 3 d. bedongen.

Specerijen. Voor Notenmuskaat worden volle prijzen betaald. — *Macis* vast met eenigen omzet. — Peper prijshoudend.

Talk minder vast. Petersburger 67 a 67 s. 3 d.

Graanmarkt. Tarwe wordt alleen maar voor dadelijke behoefte verkocht. Garst traag. Haver iets vaster.

Veemarkt. De voorraad van alle soorten van Vee was minder belangrijk en de handel daardoor iets levendiger, ofschoon de prijzen niet verbeterd zijn.

Boter hooger betaald. Vriessche fijne 100 a 102 s.; Zwolsche 88 a 90 s.; Bossche 64 a 68 s.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Aug. F. de Winter, Zeeland, Batavia. - J. W. Scheeve, Adrianus en Willem, New-York. — 19 Aug. C. Meijer, Antonie en Eugénie, Suriname. — 20 Aug J. Caspers, Geertruida, Smirna.

HELVOET, 18 Aug. P. L. de Vreede, Irene, Triëst. — 19 Aug. L. S. Thaden, Catharina Alegonda, Trapani.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Aug. in lading naar:

Keulen	J. R. Wilson, Colln N°. 3.
„	J Noll, Catharina.
Duisburg	J. Carlier, Mercuur.
Weesel	A. Balk, Alma.
Dusseld. & Neus	C. W. Lenkring, Niederrein N°. 12.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Urdingen	J. Willemsen, Jonge Maria.
Frankf & Coblentz	H. Attenbrun, Amsterdam & Weenen.
Manheim	Jb. Wilson, Ceres.

AMSTERDAM, 19 Aug. vertrokken:

Mainz	Joh. Sinzig, Mainz N°. 1.

Rijnhoogte	ARNHEM 18 Aug	2 el	36 duim
	KEULEN 20 „	10 vt.	9 „

Advertentiën.

(138) Heden beviel van eene levenlooze *DOCHTER* M. J. M. LIPPITS, geliefde Echtgenoote van

J. KRIJGSMAN Jr.

HOORN, 17 Augustus 1854.

(140) Heden overleed na eene kortstondige ongesteldheid, mijne geliefde Echtgenoot J. EERHARD, in den ouderdom van bijna 44 jaren.

AMSTERDAM, 18 Augustus 1854. Wed. J. EERHARD, geb. C. J. M. [illegible]

Heden overleed tot groote droefheid van ons en onze kinderen, ons geliefd jongste Dochtertje ELIZABETH JOHANNA, in den jeugdigen leeftijd van 4 jaren, [illegible] maanden en 14 dagen.

WILNIS, 19 Augustus 1854. P. VAN OS. A. VAN OS, geb. PADDENBURG

(139) *Eenige kennisgeving.*

(137) De Direktie der **Kostschool voor Jonge Jufvrouwen** te *Bolsward*, prov. *Vriesland*, neemt de vrijheid hare inrigting aan ouders en voogden bij de aanstaande heropening van het leerjaar, aanvang nemende den 13den September e. k. aan te bevelen. Informatiën zijn op *Franco* aanvrage in te winnen aan het Instituut zelf en bij den ondergeteekende.

BOLSWARD, 22 Augustus 1854. H. W. [illegible]NSHUYSEN, K. Past.

Belangrijke Prijs[illegible]mindering.

De onderstaande Boek[illegible] zijn bij C. L. VAN LANGENHUYSEN [illegible] daarbij **BUITENGEWOON LAAG [illegible]DEN PRIJS** verkrijgbaar:

Christelijke Bespiegeling op de eeuwigheid, door Zijne Hoogw. ABELLY, bisschop van Rhodus, vry uit het Fransch vertaald, door een religieus van Latrappe, in-18, 163 bladz. . . . *f* 0.20

Oefening van de Volmaaktheid (de), door ALPH. DE RODRIGUEZ, vernieuwd, verkort en toegepast aen allen staet en beroep van christenen, door J. G. HULEU, 2 deelen in 12, zamen 864 bladz. . . . *f* 1.0[illegible]

Lijden (het) van onzen Heer Jesus Christus verdeeld in 49 Meditatiën, enz., door M. HULEU, in-12 . . . *f* 0.6[illegible]

Kort begrip van het Oude Testament, enz. 3de uitg., vermeerderd met ondervragingen over ieder hoofdstuk, in-18, 250 bladz. . . . *f* 0.2[illegible]

Vertroosting (de) van den Christen, enz. door den abt ROISSARD, 2 boekdeelen, in-12. Te zamen 454 bladz. . . . *f* 0.8[illegible]

Betrachtingen en Gebeden ter eere van de smarten der allerheiligste Maegd Maria, door den H. Liguori, 108 bladz. . . . *f* 0.12

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.